

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 2.4.2001 58. vuosikerta Numero 1 Sivu 10

Kauravalikoima lisääntyy

MARTTI VUORINEN ja ARJO KANGAS, MTT

Kauppaan lasketaan tänä vuonna kaksi uutta kauralajiketta: Keskon Svala ja Plantanovan Revisor. Svala menestyy vielä neljännelläkin viljelyvyöhykkeellä. Revisor on myöhäisin kauramme.

Virallisten lajikekokeiden tulosten mukaan Belinda on edelleen satoisin kauralajikkeemme. Toiseksi satoisin on Revisor-uutuus, jonka kuoreton sato on kuitenkin samansuuruinen kuin keltakuorisen Roopen.

Lajike vyöhykkeen mukaan

Vyöhykkeittäin tarkasteltuna ensimmäisen ja toisen viljelyvyöhykkeen satoisimmat kaurat ovat Belinda ja Revisor, seuraavina Roope ja Freja, joille Suomi häviää vain vähän. Varsinaisista kolmannelle vyöhykkeelle suositeltavista kaurista satoisin on Roope. Seuraavina tulevat Suomi, Katri ja Svala. Neljännen viljelyvyöhykkeen parhaat ovat Kolbu, Svala ja Aarre. Eri lajikkeet antavat yleensä parhaat sadot toisella ja kolmannelle viljelyvyöhykkeellä. Aarre, Aslak, Kolbu ja Leila ovat kuitenkin parhaimmillaan vasta neljännellä viljelyvyöhykkeellä.

Aslak, Leila, Aarre, Veli, Svala ja Kolbu menestyvät vielä neljännelläkin viljelyvyöhykkeellä. Frejaa, Belindaa ja Revisoraa suositellaan vain eteläisimmille vyöhykkeille I ja II. Muut kaurat menestyvät kolmella eteläisimmällä viljelyvyöhykkeellä. Kaurajen valtalajike on Veli, jota viljellään Suomessa lähes joka kolmannelle kaurahehtaarilla.

Multamailta parhaat sadot

Lähes kaikki kauralajikkeet tuottavat parhaan sadon multamaalla. Poikkeuksen tekee vain Svala, jonka sato karkeilla kivennäismailla, savilla ja multamailla on lähes sama.

Belinda on satoisin kauramme karkeilla kivennäismailla, savilla ja multamailla. Vain liejusavella Revisor on hieman satoisampi. Turvemailla satoisin kaura on Roope, joka on myös toiseksi satoisin multamaan kauramme.

Uudet lajikkeet Revisor ja Svala eivät ole kovin lujakortisia, mutta lakoutuvat silti hieman vähemmän kuin heikkokortisin Leila, jonka lakoprosentti on 31. Lujakortisin kaura on edelleen Salo, jossa on 13 prosenttia lakoa. Muut alle 20 prosentin laolla selviävät ovat Belinda, Aslak, Katri ja Kolbu. Uutuuskaurat Revisor ja Svala ovat keskimittaisia 92-senttisiä verrattuna pisimpään 107-senttiseen Puhtiin ja lyhimpään 83-senttiseen Saloon.

Uutuuksien jyvät keskikokoisia

Sekä Svala että Revisor ovat jyvän koon puolesta lähellä kaurajyvien keskiarvoa. Belinda on suurijyväinen kauramme: tuhannen jyvän paino on 40,7 grammaa. Kuorellisista pienijyväinen on Virma ja tätä noin viisi grammaa kevyempänä kuoreton Lisbeth-kaura, jonka tuhannen jyvän paino on 28,0 grammaa. Lisbethin hehtolitraino on yli 60 kiloa. Kuorellisista painavimmat ovat aikaiset Aslak, Leila ja Aarre, jotka painavat 54,5-54,7 kiloa. Niitä 2,5 kiloa pienempi hehtolitraino on kevyimmällä kaurallamme Kolbulla.

Kauran valkuaispitoisuus lisääntyy yleensä kasvuajan lyhentyessä. Valkuaista on aikaisimmalla Aslakilla keskimäärin 14,0 prosenttia. Kuorettomassa Lisbethissä on Aslakiakin lähes neljä prosenttia enemmän valkuaista. Myöhäisimmän Revisorin valkuaispitoisuus on 10,8 prosenttia.

Svala ja Belinda ovat paksukuorisimmat kauramme. Niissä on kuorta noin 24,5 prosenttia. Kuorta on lähes kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin ohutkuorisimmissa Aarressa, Aslakissa ja Puhdissa. Lisbethin kuoriprosentti on vain 3,6. Myös toinen uutuus Revisor kuuluu paksukuorisimpiin kauroihimme.

Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 1/2001: 10 sähköposti martti.vuorinen@mtt.fi puhelin (03) 534 2214.